

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 12341-09-21 א. נ' ג.

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט סארי ג'יוסי

מבקשים
1. א.
2. ב.

ע"י ב"כ עוה"ד ג'. סקס

נגד

משיבה
ג.

ע"י ב"כ עוה"ד ג'. אבו ריאי

פסק-דין

בפני בקשת רשות ערעור על החלטות בית משפט לענייני משפחה בקריות (כב' השופטת מ. לוי) ב- תלה"מ 40250-10-18, מיום 13.07.2021 ומיום 08.08.2021, במסגרתן נקבע, בין היתר, כי הואיל וטענות הצדדים מצריכות ביקור בשטח, יש להפנות את הנושא לבדיקה משלימה של מומחה בית המשפט, השמאי, דן ברלינר, טרם הכרעה בעניין בקשת המשיבה לביזיון בית משפט.

הנסיבות הצריכות לעניין הן בתמצית אלו:

ביום 06.07.2021 הגישה המשיבה נגד המבקש מס' 1, בקשה לביזיון בית משפט (להלן: "הבקשה") מכוח סעיף 6 לפקודת ביזיון בית משפט (להלן: "הפקודה").

במסגרת בקשה זו, התבקש בית משפט קמא להשית על המשיב מס' 1 קנס יומי שלא יפחת מסך של 5,000 ₪ או מאסר, בגין הפרת החלטות שיפוטיות מן הימים 02.07.2018 ו- 08.11.2018, במסגרתן ניתן צו-מניעה הדדי ונאסר על הצדדים לעשות כל פעולה פיזית או משפטית או דיספוזיציה בנכסים המשותפים או ברי-האיזון, אשר נצברו במהלך הנישואין, לרבות: כספים, זכויות, מיטלטלין ומקרקעין.

המשיבה טענה במסגרת הבקשה, כי המבקש החל בביצוע עבודות בנייה על גג מבנה העסקים המשותף, המצוי ב-ד' (להלן: "הנכס"), וכי התברר לה, שהלה מתכנן לבנות שתי קומות מעל הנכס.

בהמשך, הגישה המשיבה מספר בקשות נוספות, במסגרתן נטען, כי המשיב ממשיך בבנייה, למרות בקשותיה החוזרות ונשנות שיחדל מן האמור.

במסגרת תצהיר שהוגש על-ידי המבקש ביום 13.07.2021, במסגרתו כפר המבקש בטענות המשיבה, וטען, כי אימו, שהיא בעלים של 1/18 מכלל הזכויות בנכס, מממשת את זכויותיה לבנות מעל המחסנים המערביים, בעוד הוא בעלים של 246 מ"ר, שקיבל בירושה מאביו.

עוד ובנוסף נטען, כי צו-המניעה שניתן על-ידי בית משפט קמא אוסר פעולה או דיספוזיציה בנכסים משותפים. מעבר לכפירה, כך נטען בעצם השיתוף, הצו אינו אוסר על עבודות של תוספת בנייה.

ביום 13.07.2021, ניתנה החלטת בית משפט קמא, ובמסגרתה נקבע כהאי לישנא:

"ההחלטות מיום 2.7.2018 ומיום 2.11.2018 הורו על צו הדדי האוסר על שני הצדדים לבצע כל פעולה פיזית או משפטית בנכסים המשותפים ו/או ברי האיזון, לרבות (ולא רק) כל פעולה לנטילת הכספת.

טענות המשיב לפיהן אין המדובר בנכס משותף אינן יכולות לעמוד, כל עוד לא ניתנה הכרעה וכאשר יש צו הדדי שעומד בתוקף.

כמו כן הטענה המשפטית המפולפלת לפיה עבודות הבנייה אינן בבחינת ביצוע פעולה שכן הם (כך במקור, ס.ג'.) לא פוגעות בערך הנכס, אינן יכולות לעמוד גם כן, משלא נערך בצו כל הברדל בין פעולות שפוגעות בערך הנכס לבין פעולות המשביחות את ערכו, והאיסור כאמור הינו גורף לכל פעולה פיזית או משפטית בנכסים המשותפים הנטענים.

לאור האמור, המשיב יגיש תצהיר מתוקן באורך עמוד אחד לעניין הפסקת עבודות הבנייה המבוצעות בנכס. ככל והמשיב טוען כי גורם אחר מממש את זכויות הבנייה הנתונות לו, עליו להמציא הוכחות לטענתו בדמות תצהיר מטעם אותו גורם וכן רישום בעלי הזכויות בנכס...."

בהמשך, טענה המשיבה, כי עבודות הבנייה בנכס לא הופסקו, וכי המבקש משתמש בבני משפחתו על-מנת לרמות אותה ואת בית המשפט.

מנגד, הגיש המבקש תצהיר נוסף, לפיו הוא אינו מבצע כל עבודות בנייה, וצירף תצהיר של אימו, במסגרתו צוין, כי היא זו שמבצעת את עבודות הבנייה מושא הבקשה לביזיון בית משפט, כפי שאלו אושרו לה על-ידי הוועדה המקומית לתכנון ובנייה.

נוכח האמור, קבע בית משפט קמא, ביום 01.08.2021, כך:

”על התובעת להגיש תצהיר באורך עמוד אחד ובמסגרתו לפרט את מרשם הזכויות בקרקע וכן במבנה, וכן לצרף אסמכתא משלכת רישום המקרקעין לשם תמיכה בטענותיה.

כמו כן על התובעת לנמק במסמך נפרד מדוע היא עומדת כעת על עצירת הבנייה (מלבד עובדת קיומו של צו מניעה זמני), וזאת בשל הסיבות הבאות:

ככל שיתברר בהמשך ההליך כי הנתבע בנה קומות נוספות בניגוד לצו המניעה שאסר ביצוע דיספוזיציה, הוא עשוי לעמוד בפני סנקציות דוגמת צו הריסה של הקומות שנבנו ללא היתר וכן הוצאות נוספות. עם זאת וככל שהתובעת תוותר על צו ההריסה, היא תהנה לכאורה מהשבחת הנכס אשר צורפו לו קומות נוספות.”

במסגרת התצהיר שהגישה המשיבה, בהתאם להחלטת בית משפט קמא, נטען, כי הכספים לרכישת הנכס היו משותפים, וכי הנכס אינו שייך לאימו של המבקש. לצד זאת נטען, כי המשיבה מסכימה שהקומות שנבנו על-ידי המבקש, תוך ביזוי החלטת בית המשפט, לא ייהרסו, וכי המצב הנוכחי יישמר, אולם המבקש לא יבצע כל עבודה נוספת. במסגרת תצהיר זה עתרה המשיבה, כי בית משפט קמא יורה לשמאי, אשר מונה מטעם בית המשפט להשלים את חוות-דעתו ויעריך את חלקה של המשיבה בבנייה הנוספת.

מנגד, טען המבקש, במסגרת תצהיר משלים, מיום 06.08.2021, כי אימו ואחיו כרתו הסכם, ולפיו רשאי המבקש לפעול בשמם, והלה ישמש יזם/קבלן, כלשונו של המבקש, אשר יעשה בשמם כל פעולה על-מנת להוציא לפועל את הבנייה וניהול הנכס. עוד נטען, כי הואיל וזכויות המבקש בנכס התקבלו לידי בירושה מאביו, אין למשיבה כל זכות בזכויות הללו.

ביום 08.08.2021 קבע בית משפט קמא, כהאי ליסנא:

”לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, ומאחר ומדובר בטענות שבחינתן מצריכה ביקור בשטח וכן הפרדה בין הזכויות, יש מקום להפנות את הנושא לבדיקה משלימה אצל השמאי המומחה מטעם בית המשפט –

מר דן ברלינר. המומחה יבדוק את חלוקת בעלי הזכויות בנכס, וכן ישייך את העבודות אשר בוצעו בחלק של כל אחד מבעלי הזכויות....

עלות הבדיקה המשלימה תושט על המשיב, אשר הודה כי מבוצעות עבודות בנייה בנכס, אולם הטעים בתחילה, כי אמו מבצעת את העבודות בזכויות הרשומות על שמה, ולאחר מכן בתצהיר משלים טען כי אחיו הסמיכו אותו להשלים בשמם את עבודות הבנייה בנכס, וזאת על אף שהוא אינו עובד לכאורה כמנהל פרויקטים או כקבלן בנייה (הנתבע עובד כעורך דין).

לאור עמדת המשיבה לפיה "אסכים לכך כי שתי הקומות שבנה הנתבע מס' 1 תוך ביזוי החלטות בית המשפט לא ייהרסו וכי המצב הקיים יישמר....עד למתן פסק דין סופי", לא מצאתי ליתן כל הוראה בהתאם לפקודת ביזיון בית משפט או כל הוראה נוספת עד אשר תתקבל חוות הדעת המשלימה מטעם המומחה".

המבקש מיאן להשלים עם החלטות אלו, ובקשת רשות הערעור שהגיש מונחת בפני. ביום 29.10.2021 הוריתי למשיבה להגיש את תשובתה לבקשת רשות הערעור.

לצד בקשת רשות הערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב-ביצוע ההחלטות מושא הבקשה. ביום 12.11.2021, קבעתי, כי מן הראוי לעכב את ביקור המומחה, עד לקבלת תשובתה של המשיבה.

בתמצית יצוין, כי לטענת המבקש שגה בית משפט קמא, עת תחת דחיית בקשת ביזיון בית המשפט או קביעת מועד לדיון, התבקשה תשובת המשיבה, במסגרת תצהיר שהיה עליה להגיש. המשיבה, כך נטען, הגישה תצהיר שקרי, ולא פירטה את זכויותיה בנכס הואיל, וכך נטען, אין לה כל זכות בנכס. יתרה מכך, אליבא דמבקש, נאותה המשיבה לוותר על עצירת הבנייה, אך התנתה הסכמה זו במינוי מומחה, אשר יעריך את שווי הבנייה החדשה.

נטען, כי החלטת בית משפט קמא למינוי המומחה, ניתנה בניגוד גמור להליך התקין של המשפט, וכי הסמכויות שניתנו למומחה רחבות מן הסמכויות שהתבקשו על-ידי המשיבה.

עוד נטען, כי בניגוד לדיון, הבקשה לביזיון בית המשפט הוגשה בתיק אחר מן התיק במסגרתו ניתן צו-המניעה, ולפיכך דינה להידחות על הסף. גם בהתעלם מכך, אליבא דמבקש, צו-המניעה אינו רלוונטי לעבודות הבנייה בענייננו, הואיל והוא לא ניתן נגד המבקשת מס' 2. שווי הנכסים במועד הקובע, כך נטען, הוערכו זה מכבר, ובענייננו אף מדובר בתוספות בנייה שכלל אינן נכללות בהוראות שנקבעו בצו-המניעה.

עוד ובנוסף נטען, כי מינוי המומחה נעשה מבלי לקבל את תגובת המבקש, ובניגוד לדין ולפסיקה קודמת של בית משפט זה, בעניינם של הצדדים ב-רמ"ש 12938-12-19, אשר במסגרתה הודגשה החשיבות של קיום דיון והחלטה מנומקת, בכלל, וטרם הכרעה בבקשה לביזיון בית משפט, בפרט.

בענייננו, כך נטען, החלטת בית משפט קמא אינה מנומקת כדבעי, וזאת אף בשים-לב לכך שסמכויות המומחה אינן ברורות, חורגות לחלוטין מגדרי הבקשה שבעטיה מונה המומחה, ומעניקות לו סמכויות נרחבות, אשר אינן עולות בקנה אחד עם העובדה, כי המשיבה אינה רשומה כבעלת זכות בנכס האמור. לפיכך, אליבא דמשיב, הואיל ולא עמד כל צו נגד אימו, מבצעת הבנייה; הבנייה נעשתה שנים לאחר המועד הקבוע שעה שהצדדים התגרשו זה מכבר; המשיבה אינה רשומה כבעלת זכויות בנכס, ואת חלקו קיבל המשיב בירושה מאביו, אין מקום להורות על מינוי המומחה.

בנוסף טען המבקש, כי לא היה מקום להשית עליו תשלום שכרו של המומחה במלואו, וזאת בשים-לב לכך שלטעמו של המבקש, שגה בית משפט קמא בנימוקים שהובילו אותו למסקנה האמורה.

מנגד טענה המשיבה, כי מינוי המומחה נועד על-מנת למנוע את ההשלכות החמורות של המעשים שבוצעו על-ידי המבקשים, וכי צו-המניעה הוצא נגד המבקש, אימו ואחיו, אשר דרכם מנסה המבקש להבריח נכסים משותפים של הצדדים.

טענות המבקש לפיהן אימו בת ה-85 מבצעת את עבודות הבנייה, כי הוא מבצע את העבודות כ"קבלן" של אחיו, וכי אין מדובר בנכס משותף של הצדדים הן לא רק חסרות בסיס, כי אם חסרות תום-לב, ומצביעות על כך שהמבקש עושה כל שלא ידו על-מנת לנשל אותה מנכסיה.

עוד נטען, כי זכויותיהם של המבקשים כלל לא קופחו הואיל ובית משפט קמא איפשר להם לפרוש את מלוא טיעוניהם בפניו, וכי בשים-לב לכך שעניינם של הצדדים מתנהל בבית המשפט לענייני משפחה, לא הייתה כל מניעה לידון במסגרת הליך זה בבקשותיה של המשיבה. החלטת בית משפט קמא, כך נטען, להורות למומחה שכבר בדק את הנכס להוסיף ולבדוק את הקומות הנוספות צודקת בנסיבות העניין בפנינו, שעה שאין כל ספק שהמבקשים ביזו את החלטות בית משפט קמא.

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, ועיינתי במלוא החומר שהניחו לפני, אני מחליט לדון בבקשת רשות הערעור כאילו ניתנה רשות והוגש ערעור על-פי הרשות שניתנה. יחד עם זאת, אני מחליט לדחות את הערעור.

עניינה של בקשת רשות הערעור שבפני היא החלטת ביניים של בית משפט קמא, במסגרתה הורה על בחינת הסוגיה שעומדת להכרעה בסיועו של המומחה - השמאי, אשר מונה בהליכים שמנהלים הצדדים בפניו, כמומחה בית משפט, וקבע בהחלטה מנומקת כהאי לישנא:

לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, ומאחר ומדובר בטענות שבחינתן מצריכה ביקור בשטח וכן הפרדה בין הזכויות, יש מקום להפנות את הנושא לבדיקה משלימה אצל השמאי המומחה מטעם בית המשפט – מר דן ברלינר. המומחה יבדוק את חלוקת בעלי הזכויות בנכס, וכן ישייך את העבודות אשר בוצעו בחלק של כל אחד מבעלי הזכויות....”

לצד זאת, הדגיש בית משפט קמא, כי אין בהחלטה האמורה כדי לקבוע מסמרות באשר לבקשת ביזיון בית המשפט שהגישה המבקשת, וקבע כך:

”לא מצאתי ליתן כל הוראה בהתאם לפקודת ביזיון בית משפט או כל הוראה נוספת עד אשר תתקבל חוות הדעת המשלימה מטעם המומחה”.

עינינו הרואות, כי מדובר בהחלטה זמנית, אשר אינה חורצת את גורל התביעה כולה, ובעניינינו אף לא את גורל בקשת ביזיון בית המשפט – כפי שאף הדגיש בית משפט קמא במסגרת ההחלטות האמורות, ודומני, כי אין צורך להכביר מילים על השלכות האמור לעיל, לרבות הפסיקה העקבית ורבת-שנים של בית המשפט העליון, בדבר התערבותה המצומצמת של ערכאת הערעור בסוגיה כגון דא.

אין בידי לקבל את טענות המבקשים לפיהן החלטות בית משפט קמא אינן מנומקות, וכי לא ניתנה להם זכות התגובה – נהפוך הוא - סבורני, כשם שפירטתי לעיל, בית משפט קמא איפשר לצדדים להביע את עמדותיהם בנדיבות רבה, וכי במסגרת ההחלטות מושא בקשת רשות הערעור נתן דעתו לטענות הצדדים, ואף נימק את החלטותיו.

יודגש, כי חלקן-הארי של טיעוני המבקשים נסוב סביב הבקשה לביזיון בית משפט – בקשה, אשר לא הוכרעה בשלב זה על-ידי בית משפט קמא, וברי, כי לא בשלה העת להשיג עליה.

על יסוד כל האמור לעיל, לא מצאתי כי קיימת בהחלטות בית משפט קמא מושא הערעור שבפני, טעות כלשהי, לא בחוק ולא בהלכה הפסוקה, אשר מחייבת כבר בשלב זה את התערבות ערכאת הערעור, וממילא יוכלו המבקשים לערער בזכות על תוצאת פסק-הדין, ככל שזו לא תעלה בקנה אחד עם עמדתו.

לחלופין יוכלו הצדדים להשיג בזכות על החלטות בית משפט קמא בעניין הבקשה לביזיון בית משפט, כאשר זו תינתן, וחזקה, כי בית משפט קמא ישקול את כלל השיקולים הרלוונטיים בהכרעתו העתידית בסוגיה זו.

משכך דין בקשת רשות הערעור וגם הבקשה לעיכוב ביצוע להידחות, וכך אני מורה. בנסיבות העניין, אני מחייב את המבקשים לשלם למשיבה שכ"ט עו"ד בסכום כולל של 4,000 ש"ח. מותר לפרסום בהשמטת שמות ופרטים מזהים נוספים.

ניתן היום, ב' אדר א' תשפ"ב, 03 פברואר 2022, בהעדר הצדדים.



סארי גיוני, שופט